

Sammendrag:

Tøyengata som miljøgate

Evaluering av trivsel, parkeringsforhold og varelevering

Ombygging av Tøyengata til miljøgate har i liten grad ført til en endret sammensetning av næringslivet i nedre del av gata. Flere nyetableringer fant sted etter ombyggingen til miljøgate. Dette viser at tiltaket ikke har gått utover næringsvirksomheten i denne delen av Tøyengata. Imidlertid har tiltaket medført redusert omsetning for butikkene i øvre del av gata. Dette skyldes dårligere parkeringsforhold for bilkunder, uten at antall kunder til fots har økt. Beboere og besøkere i Tøyengata har et positivt bilde av miljøet i gata og trives godt i gata, men det er noe uklart i hvilken grad miljøtiltaket har bidratt merkbart til dette.

Næringslivet lite tilfreds med varelevering og parkeringsforhold

For de næringsdrivende som ble intervjuet, oppfattes varelevering og kundeparkering som et problem etter ombyggingen. Disse problemene er knyttet til enkelte butikker som har hyppige vareleveranser, og hvor forholdene for varelevering er spesielt vanskelige. For deler av næringslivet i den nedre delen av Tøyengata oppveies dårlige forhold for kundeparkering og varelevering av økt tilstrømning av kunder som kommer til fots. For de næringsdrivende i den øvre delen av Tøyengata er det imidlertid ingen økt tilstrømning av denne kundegruppen etter at gata ble bygget om til miljøgate.

Lavt bilhold og bilbruk blant beboerne og besøkende

I Tøyengata hadde beboerne i gata allerede før ombyggingen lavt bilhold og lav bilbruk sammenlignet med resten av Oslo. To spørreundersøkelser viser også at gata hadde en høy andel besøkende som reiste kollektivt eller kom til fots. Som bygata i sentrum kan

Tøyengata derfor sies å være godt egnet som miljøgate ettersom fordelene med lav biltrafikk oppveier ulempene ved dårlige parkeringsforhold i og rundt miljøgata.

Ombyggingen til miljøgate er lite synlig

For mange av brukerne vil ombygging av en bygata til miljøgate også føre til varige ulemper i form av vanskeligheter med å finne gateparkering og kostnader ved å leie parkeringsplass. For å få tilstrekkelig aksept for tiltak som reduserer tilgjengeligheten for bilbrukerne, må både næringsliv, besøkende og beboere oppleve at de får noe igjen.

Brukerne gir uttrykk for at de synes Tøyengata er et trivelig sted å bo og handle, men at ombyggingen til miljøgate har vært lite merkbar. Dette kan forklares med at gatas tradisjonelle gatebruk og utforming i store trekk er beholdt og at trafikkbelastningen allerede var betydelig redusert gjennom bussbommen.

Tøyengata fremstår i dag i liten grad som en "miljøgate". For brukerne kan det altså være nødvendig med relativt omfattende tiltak for å bedre forholdene i bygata på en synlig måte.

Individuelle løsninger og tilpasninger mulig

Tidligere evalueringer av miljøgater har vist at varelevering ofte er dårlig ivaretatt. Fysiske forhold i de enkelte gatene gjør det ofte vanskelig å finne gode løsninger. I Tøyengata har imidlertid næringslivet selv fremmet konkrete tiltak som er av begrenset omfang. Det kan derfor være tilstrekkelig å supplere tiltaket med mindre tilpasninger for å komme disse næringsdrivende i møte. Det er samtidig viktig å peke på at gjeldende reguleringsbestemmelser begrenser muligheten for større endringer, og at tilpasningene som drøftes må ses i lys av disse begrensningene.

Tiltak for å bedre forholdene for varelevering og kundeparkering vil kunne komme i motstrid med behovet for boligparkering og politiske vurderinger

knyttet til utviklingen av Gamle Oslo som miljøby. Om beboerne i Tøyengata og i sidegatene bør få redusert sin tilgang til avgiftsfrie parkeringsplasser, vil derfor være et politisk prioriteringsspørsmål. I denne rapporten drøftes særlig konkrete tiltak for å bedre varelevering og kundeparkering. Disse er:

- Endret plassering av lommer for varelevering og parkering
- Skilting og informasjonstiltak og dialog mellom trafikketaten og næringsliv om håndheving av parkeringsreglene
- Flere parkeringsplasser for kunder ved økt bruk av korttidsparkering mot avgift
- Endring av bussholdeplasser